Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Історичний факультет
Кафедра політології та філософії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри політології та філософії

 Тетяна ГРУБІ
26 серпня2026р.
Зі змінами: 22 вересня 2026

**РОБОЧА ПРОГРАМА**

# ООК 24 ПОЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ І ПРОГНОЗ

для підготовки фахівців *першого (бакалаврського) рівня вищої освіти*
за освітньою професійною програмою Політологія
спеціальності *052 Політологія*
галузі знань*05 Соціальні та поведінкові науки*
мова навчання *українська*

2026 -2027 навчальний рік

Розробники програми:
Сергій Вонсович, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політології та

Затверджено на засіданні кафедри політології та філософії
Протокол №8від 26 серпня 2026 року

Завідувач кафедри Тетяна ГРУБІ
Зі змінами:
Протокол №11 від 22 вересня 2026 року

Завідувач кафедри Тетяна ГРУБІ

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програм Ольга ВІННІЧУК

# Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1.**Метою** вивчення навчальної дисципліни «Політичний аналіз і прогноз» є формування теоретичних знань, практичних вмінь та аналітичних навичок у сфері політичного аналізу та прогнозування; орієнтація студентів на професійне розв'язання політичних проблем, які постають перед українською державою та суспільством; ознайомлення з основними категоріями, теоретичними підходами, методами, що використовуються у політичному аналізі та прогнозуванні; розкриття аналізу політичних явищ, процесів та ситуацій, місця і ролі політичного аналізу і прогнозування у сучасному політичному розвитку, розкриття стратегії і тактики державного прогнозування; розуміння та висвітлення визнаних варіантів соціально-політичного прогнозування майбутнього, а також інтерпретацію основних суспільно-політичних тенденцій розвитку людської цивілізаці; оволодіння навиками практичного аналізу та прогнозування політики за допомогою широкого арсеналу дослідницького та аналітичного інструментарію.

Основні завдання:

- засвоїти теоретичні знання, основні категорії;
- оволодіти підходами, методами, що використовуються у політичному аналізі та прогнозуванні;
- уміти оперувати поняттями і категоріями курсу;
- набути навичок висвітлення варіантів соціально-політичного прогнозування майбутнього.

**2. Обсяг дисципліни**

| **Найменування показників** | **Характеристика навчальної дисципліни** | |
|---|---|---|
| | **Денна форма здобуття вищої освіти** | **Заочна форма здобуття вищої освіти** |
| Рік навчання | 2026-2027 | 2026-2027 |
| Семестр вивчення | 5 | 6 |
| Кількість кредитів ЄКТС | 4 | 4 |
| Загальний обсяг годин | 120 | 120 |
| Кількість годин навчальних занять | 48 | 16 |
| Лекційні заняття | 28 | 10 |
| Практичні заняття | - | - |
| Семінарські заняття | 20 | 6 |
| Лабораторні заняття | - | - |
| Самостійна робота | 72 | 104 |
| Форма підсумкового контролю | екзамен | екзамен |

**3.Статус дисципліни**–обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.

**4.Передумови для вивчення дисципліни:**

Методика вивчення дисципліни передбачає врахування взаємозв'язків основних тем курсу з поняттями, термінами і категоріями політологічних дисциплін у процесі вивчення яких студенти могли б отримати розуміння щодо теорій політики, вміння використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки, та застосувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії.

Освітня компонента пов'язана із такими навчальними дисциплінами як: «Соціологія», «Загальна теорія політики» «Теоретичні та методологічні проблеми політичних досліджень» тощо.

**5. Програмні компетентності навчання**

**Інтегральна компетентність**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичних наук.

**Загальні компетентності (ЗК)**

**Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК):**

**СК 01** Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

**СК 05** Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

**СК 06** Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

**СК 07** Здатність застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності

**СК 08** Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.

**6.Очікувані результати навчання з дисципліни відповідно до ОП:**

**Очікувані результати навчання з дисципліни:**

**ПРН 03** Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.

**Знання:** когнітивні упередження аналітика та пастки мислення при аналізі даних; критерії верифікації та фальсифікації інформації; принципи логічного висновування в політологічному дослідженні.

**Уміння:** виявляти дезінформацію, маніпуляції та приховані зацікавленості у джерелах даних; деконструювати політичні наративи й оцінювати обґрунтованість аналітичних висновків.

**Навички:** критичне оцінювання первинних та вторинних даних; подолання суб'єктивних стереотипів при формулюванні прогнозів і розробці сценаріїв.

**Способи мислення:** рефлексивне та аналітично-критичне мислення, орієнтоване на неупередженість, об'єктивність та верифіковність висновків.

**ПРН 12** Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

**Знання:** теорії та моделі поведінки політичних акторів; інституційні обмеження й ресурси впливу; механізми ухвалення рішень у різних політичних режимах.

**Уміння:** картографувати політичних акторів (actor mapping) та оцінювати їхній баланс сил; інтерпретувати реакції інститутів на внутрішні та зовнішні виклики.

**Навички:** суб'єктно-орієнтований та інституційний аналіз; моделювання конфліктних і кооперативних сценаріїв взаємодії акторів.

**Способи мислення:** системно-динамічне мислення, що дозволяє оцінювати взаємозв'язки суб'єктів політики в їхній постійній зміні та розвитку.

**ПРН13** Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському

та глобальному рівні.
**Знання:** методологія аналізу публічної політики (policy analysis cycle); специфіка переплетіння порядків денних (agenda-setting) на різних рівнях урядування.
**Уміння:** проводити SWOT-, PESTLE- та stakeholder-аналіз політики; оцінювати короткострокові та довгострокові наслідки політичних рішень на різних рівних.
**Навички:** оцінювання ефективності та результативності програм публічної політики; формулювання аналітичних записок (policy briefs) для ухвалення рішень.
**Способи мислення:** багаторівневе та стратегічне мислення, що поєднує локальні контексти з євроінтеграційними та глобальними трендами.
**ПРН15** Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.
**Знання:** методів політичного аналізу й прогнозування (сценарний метод, метод Дельфі, контент-аналіз, івент-аналіз, побудова матриць рішень).
**Уміння:** розробляти дизайн і програму прикладного аналітичного дослідження; конструювати ймовірнісні сценарії розвитку політичних подій.
**Навички:** використання інструментів збору та обробки аналітичних даних; розробка рекомендацій для ухвалення управлінських рішень та прогнозно-аналітичних звітів.
**Способи мислення:** прогностично-проектне та евристичне мислення, орієнтоване на пошук причинно-наслідкових зв'язків, передбачення ризиків та проектування майбутнього.

7. **Засоби діагностики результатів навчання** є опитування, самостійна робота, модульна контрольна робота, зокрема із використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle та ін., екзамен

**8. Програма навчальної дисципліни**

**Денна форма здобуття вищої освіти**

| **Назви змістових модулів і тем** | **Кількість годин** | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | ***Денна форма*** | | | | |
| | **разом** | **у тому числі** | | | |
| | | **лекції** | **сем. / практ. заняття** | **лабораторні заняття** | **Самостійна робота** |
| **Змістовий модуль 1. Політичнааналітика та політичне прогнозування** | | | | | |
| **Тема1**. Політичний аналіз,його функції, принципи<br>1. .Виникнення та сутність політичного аналізу.<br>2. .Зв'язок політичного аналізу з іншими суспільними науками.<br>3. .Функції, принципи та особливості політичного аналізу. | 10 | 2 | 2 | | 6 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| **Тема 2**. Інформаційно–політичний аналіз: значення та джерела<br>1. Поняття та значення інформації у політичній аналітиці.<br>2. Джерела інформації. Формування вибірки і критерії оцінки інформації. | 10 | 2 | 2 | | 6 |
| **Тема 3**. Режими й етапи аналітичної роботи зі збору інформації<br>1. Завдання і мета моніторингу у визначенні джерел інформації.<br>2. Поняття, види та режими моніторингу інформації.<br>3. Висунення гіпотез і техніка їх відпрацювання. | 10 | 2 | 2 | | 6 |
| **Тема 4**. Методи аналітики та аналітичної роботи<br>1. Види методів аналітичної роботи.<br>2. Поняття моделі. Політичне моделювання.<br>3. Складання аналітичного документа.<br>4. Стаціонарні та заочні методи групових експертних оцінок. | 12 | 4 | 2 | | 6 |
| **Тема 5**. Використання методів аналітики<br>1. Аналіз державної політики та його розуміння.<br>2. Оцінка політичних ризиків і можливих подій. | 12 | 2 | 2 | | 8 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| **Тема 6**. Місце і роль прогнозування у суспільно-політичному розвитку суспільства<br>1. Зародження та еволюція прогностичних тенденцій.<br>2. Поняття та сутність політичного прогнозу.<br>3 Основні характеристики прогнозування у політиці. | 12 | 2 | 2 | | 8 |
| **Тема 7.** Методологія політичного прогнозування<br>1. Принципи і методи політичного прогнозування.<br>2. Етапи здійснення прогнозів у політичній сфері.<br>3. Межі прогнозування подій у політиці. | 12 | 2 | 2 | | 8 |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Тема8.** Моделювання соціально політичних процесів<br>1. Типи моделей соціальних явищ.<br>2. Реалізація стратегії і тактики державно - політичного розвитку.<br>3. Моделювання міжнародних відносин. | 12 | 2 | 2 | | 8 | |
| **Тема 9.** Тенденції майбутнього розвитку людської цивілізації<br>1. Сучасні концепції розвитку цивілізацій. Транзитивні і трансформаційні процеси за постіндустріального та інформаційного суспільств. 2. Однорідний планетарний розвиток (Ф. Фукуяма). 3. Політичні кризи як один із факторів транзитивних змін. 4. Форматування нового світового порядку: полімологічний вимір. | 4 | 4 | | | | - - - - - |
| **Тема 10**<br>Новітні суспільнополітичні тенденції загальноцивілізаційн ого поступу<br>1Ретроспекції цивілізаційних ідентифікацій: особливості прологу сучасності<br>. 2. Пізнання тенденцій розвитку сучасного цивілізаційного процесу.<br>3. Стратегія і тактика цивілізаційного розвитку України**.** | 2 | 2 | | | | |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Тема11** Постмодерні суспільно-політичні тенденції 1Постмодернізм як об'єктивна реальність буття сучасності. 2. Соціально-політичні та ціннісні аспекти постмодернізму. 3. Політичний наратив: типологія, аналіз, прогнозування. | 12 | 2 | 2 | | 8 | |
| **Тема12**. Україна у цивілізаційному просторіXXI століття 1.Цивілізаційні та геополітичні особливості України. 2.Україна : західний і північно-східний чинники впливу. 3. «Гібридна війна» росії в Україні: практика застосування нового концепту. 4. Російська агресія проти України і прогноз для Європи. | 12 | 2 | 2 | | 8 | |
| **Разом за модуль** | **120** | **28** | **20** | | **72** | |
| ***Разом годин*** | **120** | **28** | **20** | | **72** | |

**Тематика семінарських занять (денна форма)**

**ТЕМА. 1 Політичний аналіз, його функції і принципи. (2г)**

**Питання для опрацювання**

1. Історія виникнення та розвитку політичної аналітики
2. Політична аналітика і політичний режим
3. Принципи політичної аналітики
4. Вимоги і особливості політичного аналізу
5. Роль політичної аналітики у суспільстві

**ТЕМА.2 Інформаційно-політичний аналіз: значення та джерела (2г)**

**Питання для опрацювання**

1. Поняття та значення інформації у політичній аналітиці.
2. Джерела інформації. Формування вибірки і критерії оцінки інформації.

**Тема 3 Режими та етапи аналітичної роботи зі збору інформації. (2г)**

**Питання для опрацювання**

1. Етапи роботи політичного аналітика, їх характеристика.
2. Завдання і мета моніторингу у визначенні джерел інформації.
3. Поняття, види та режими моніторингу інформації.
4. Висунення гіпотез і техніка їх відпрацювання.
5. Моніторинг інформації та процес її дослідження.
6. Розкриття методів аналітики: а) метод аналогії та його прояви;

б) історичний метод; відсотковий метод; в) ситуативний та інституційний методи; г) контент-аналіз та його прояви; є) метод мережі зв'язків.

**Тема 4**. **Методи аналітики та аналітичної роботи. (2г)**

**Питання для опрацювання**

1. Види методів аналітичної роботи.
2. Поняття моделі. Політичне моделювання.
3. Складання аналітичного документа.

**Тема 5**. **Використання методів аналітики. (2г)**

**Питання для опрацювання**

1. Аналіз державної політики та його розуміння.
2. Оцінка політичних ризиків і можливих подій.
3. Аналіз контексту документу

4 Типові одиниці аналізу в контент аналізі

**Тема 6 Здійснення політичного прогнозування (2г)**

**Питання для опрацювання**

1. Еволюція прогностичного потенціалу у суспільно-політичній думці.
2. Понятійна основа політичного прогнозування.
3. Принципи, методи і основні етапи політичного прогнозування.
4. Методологічний арсенал політичного прогнозування.
5. База даних СОРДАВ, ситуаційний аналіз: основні стадії, специфіка SWOT- аналізу

Тема 7 М**етодологія політичного прогнозування (2г)**

**Питання для опрацювання**

1. Принципи і методи політичного прогнозування.
2. Етапи здійснення прогнозів у політичній сфері.
3. Межі прогнозування подій у політиці.
4. Основні методи діагностики проблемно-політичної ситуації
5. Особливості методології пізнання політичної дійсності.

Тема 8 Моделювання соціально-політичних процесів (2г)

**Питання для опрацювання**

1. Реалізація стратегії і тактики державно-політичного розвитку.
2. Моделювання міжнародних відносин.
3. Основні види підсумкового сценарію
4. Підходи до визначення поняття «сценарій».
5. Систематичний контекст як одне з центральних понять сценаріотехніки.

Тема 9 Тенденції майбутнього розвитку людської цивілізації (2г)

**Питання для опрацювання**

1. Сучасні концепції розвитку цивілізацій. Транзитивні і трансформаційні процеси за постіндустріального та інформаційного суспільств.
2. Політичні кризи як один із факторів транзитивних змін.
3. Види політичних прогнозів та способи їх верифікації
4. Проблема підвищення ефективності внутрішньо-політичного прогнозування.

Модель ORET та технологічний алгоритм Дж. Проктора.

Тема 10 Україна у цивілізаційному просторі ххі століття (2г)

**Питання для опрацювання**

1. Цивілізаційні та геополітичні особливості України.
2. Україна: західний і північно-східний чинники впливу.
3. Україно-російська «гібридна війна»: практика застосування нового

концепту.

4. Метод аналізу ієрархій та алгоритм політичного моделювання Т. Сааті
5. Модель аналізу політичних ризиків Г.Кнудсена, модель розподілу голосів Є Даунса.

**Тематика та завдання самостійної роботи (денна форма )**

Тема Політичний аналіз, його функції і принципи.(6г)
Завдання для самостійної роботи
1.Зробіть аналіз відеосюжету за заданими напрямками:
- відеосюжети кризових становищ, конфліктів, бойових дій, масових безпорядків;
- виступи, інтерв'ю політичних лідерів, представників державної еліти;

Тема. Інформаційно-політичний аналіз: значення та джерела .(6г)
Завдання для самостійної роботи
1.Підготувати із запропонованого переліку документ інформаційного жанру (на вибір) .
2. Підготувати із запропонованого переліку документ аналітичного жанру (на вибір).

Тема Режими та етапи аналітичної роботи зі збору інформації. .(6г)
1. Розкрити зміст понять: збір інформації, процес аналітичної роботи, інформація, процес дослідження інформації.
2. Скласти схему організації процесу ІАД, представленої у вигляді алгоритмічної послідовності процедур.

Тема . Методи аналітики та аналітичної роботи. .(6г)
Завдання для самостійної роботи
Підготуйте та презентуйте у групі «мізковий штурм»

Тема . Використання методів аналітики. .(8г)
Завдання для самостійної роботи
Зробіть аналіз контексту документа (на вибір)

Тема Здійснення політичного прогнозування .(8г)
Завдання для самостійної роботи
Проведіть збір політичної інформації, використовуючи метод «Дельфі».

Тема Методологія політичного прогнозування.(8г)
Завдання для самостійної роботи
Підготувати аналіз документу проблемно-політичної ситуації (на вибір).

Тема Моделювання соціально-політичних процесів .(8г)
Завдання для самостійної роботи
На основі прикладу розпишіть метотодику здійснення сценаріотехніки. (приклад на ваш вибір)

Тема Тенденції майбутнього розвитку людської цивілізації .(8г)
Завдання для самостійної роботи
Проаналізуйте головні відмінності між внутрішньополітичним і зовнішньополітичним прогнозуванням

Тема Україна у цивілізаційному просторі XXI століття .(8г)
Завдання для самостійної роботи
Зробіть компаративний аналіз моделі Т. Сааті та інших дослідників на ваш вибір.

**Заочна форма здобуття вищої освіти**

| Назви змістових модулів і тем | Кількість годин | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | *Заочна форма* | | | | |
| | разом | у тому числі | | | |
| | | лекції | сем. / практ. заняття | лабораторні заняття | Самостійна робота |
| **Змістовий модуль 1. Політичнааналітика та політичне прогнозування** | | | | | |
| **Тема1**. Політичний аналіз,його функції, принципи 1. .Виникнення та сутність політичного аналізу. 2. .Зв'язок політичного аналізу з іншими суспільними науками. .3.Функції, принципи та особливості політичного аналізу | 10 | 2 | | | 8 |
| **Тема 2**. Інформаційно–політичний аналіз: значення та джерела 1. Поняття та значення інформації у політичній аналітиці. 2. Джерела інформації. Формування вибірки і критерії оцінки інформації. | 8 | | | | 8 |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | **Тема 3**. Режими й етапи аналітичної роботи зі збору інформації 4. Завдання і мета моніторингу у визначенні джерел інформації. 5. Поняття, види та режими моніторингу інформації. 6. Висунення гіпотез і техніка їх відпрацювання. | 12 | 2 | 2 | | 8 |
| 1. | **Тема 4**. Методи аналітики та аналітичної роботи 1.Види методів аналітичної роботи. 2. Поняття моделі. Політичне моделювання. 3. Складання аналітичного документа. 4. Стаціонарні та заочні методи групових експертних оцінок. | 12 | 2 | 2 | | 8 |
| | **Тема 5**. Використання методів аналітики 1. Аналіз державної політики та його розуміння. 2. Оцінка політичних ризиків і можливих подій. | 12 | 2 | 2 | | 8 |
| | **Тема 6**. Роль прогнозування у суспільно-політичному розвитку суспільства 1. Зародження та еволюція прогностичних тенденцій. 2. Поняття та сутність політичного прогнозу. 3 Основні характеристики прогнозування у політиці. | 8 | | | | 8 |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. | **Тема 7.** Методологія політичного прогнозування 1.Принципи і методи політичного прогнозування. 2. Етапи здійснення прогнозів у політичній сфері. 3. Межі прогнозування подій у політиці. | 8 | | | | 8 | |
| 1. | **Тема8.** Моделювання соціально політичних процесів 1Типи моделей соціальних явищ. 2. Реалізація стратегії і тактики державно - політичного розвитку. 3. Моделювання міжнародних відносин. | 8 | | | | 8 | |
| | **Тема 9.** Тенденції майбутнього розвитку людської цивілізації 1. 1. Сучасні концепції розвитку цивілізацій. Транзитивні і трансформаційні процеси за постіндустріального та інформаційного суспільств. 2. Однорідний планетарний розвиток (Ф. Фукуяма). 3. Політичні кризи як один із факторів транзитивних змін. 4. Форматування нового світового порядку: полімологічний вимір.. | 10 | 2 | | | 8 | - - - - - |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Тема 10** Новітні суспільнополітичні тенденції загальноцивілізаційного поступу 1Ретроспекції цивілізаційних ідентифікацій: особливості прологу сучасності . 2. Пізнання тенденцій розвитку сучасного цивілізаційного процесу. 3. Стратегія і тактика цивілізаційного розвитку України**.** | 8 | | | | 8 | |
| **Тема11** Постмодерні суспільно-політичні тенденції 1Постмодернізм як об'єктивна реальність буття сучасності. 2. Соціально-політичні та ціннісні аспекти постмодернізму. 3. Політичний наратив: типологія, аналіз, прогнозування.. | 12 | | | | 12 | |
| **Тема12**. Україна у цивілізаційному просторіXXI століття 1.Цивілізаційні та геополітичні особливості України. 2.Україна : західний і північно-східний чинники впливу. 3. «Гібридна війна» росії в Україні: практика застосування нового концепту. 4. Російська агресія проти України і прогноз для Європи | 12 | | | | 12 | |
| **Разом за модуль** | **120** | **10** | **6** | | **104** | |
| ***Разом годин*** | **120** | **10** | **6** | | **104** | |

**Тематика семінарських завдань (заочна форма)**

**Тема Режими та етапи аналітичної роботи зі збору інформації. (2г)**

**Питання для опрацювання**

1. Етапи роботи політичного аналітика, їх характеристика.
2. Завдання і мета моніторингу у визначенні джерел інформації.
3. Поняття, види та режими моніторингу інформації.
4. Висунення гіпотез і техніка їх відпрацювання.

5. Моніторинг інформації та процес її дослідження.
6. Розкриття методів аналітики: а) метод аналогії та його прояви;
б) історичний метод; відсотковий метод; в) ситуативний та інституційний методи; г) контент-аналіз та його прояви; є) метод мережі зв'язків.

**Тема . Методи аналітики та аналітичної роботи. (2г)**

**Питання для опрацювання**

1. Види методів аналітичної роботи.
2. Поняття моделі. Політичне моделювання.
3. Складання аналітичного документа.

**Тема Використання методів аналітики. (2г)**

**Питання для опрацювання**

1. Аналіз державної політики та його розуміння.
2. Оцінка політичних ризиків і можливих подій.
3. Аналіз контексту документу
4 Типові одиниці аналізу в контент аналізі

**Тематика самостійної роботи (заочна форма)**

Тема Політичний аналіз, його функції і принципи.(8г)
Завдання для самостійної роботи
1.Зробіть аналіз відеосюжету за заданими напрямками:
- відеосюжети кризових становищ, конфліктів, бойових дій, масових безпорядків;
- виступи, інтерв'ю політичних лідерів, представників державної еліти;

Тема. Інформаційно-політичний аналіз: значення та джерела .(8г)
Завдання для самостійної роботи
1.Підготувати із запропонованого переліку документ інформаційного жанру (на вибір) .
2. Підготувати із запропонованого переліку документ аналітичного жанру (на вибір).

Тема Режими та етапи аналітичної роботи зі збору інформації. .(8г)
Розкрити зміст понять: збір інформації, процес аналітичної роботи, інформація, процес дослідження інформації.
Скласти схему організації процесу ІАД, представленої у вигляді алгоритмічної послідовності процедур.

Тема . Методи аналітики та аналітичної роботи. .(8г)
Завдання для самостійної роботи
Підготуйте та презентуйте у групі «мізковий штурм»

Тема . Використання методів аналітики. .(8г)
Завдання для самостійної роботи
Зробіть аналіз контексту документа (на вибір)

Тема Здійснення політичного прогнозування .(8г)
Завдання для самостійної роботи
Проведіть збір політичної інформації, використовуючи метод «Дельфі».

Тема Методологія політичного прогнозування.(8г)
Завдання для самостійної роботи
Підготувати аналіз документу проблемно-політичної ситуації (на вибір).

Тема Моделювання соціально-політичних процесів .(8г)
Завдання для самостійної роботи

На основі прикладу розпишіть метотодику здійснення сценаріотехніки. (приклад на ваш вибір)

Тема Тенденції майбутнього розвитку людської цивілізації .(8г)

Завдання для самостійної роботи

Визначте, як сучасні збройні конфлікти, гібридні війни та протистояння впливають на архітектуру нового світового порядку (багатополярність, фрагментація, нові союзи).

Тема Новітні суспільно-політичні тенденції загально-цивілізаційного поступу.(8г)

Завдання для самостійної роботи

Вкажіть основні лінії розколу (культурно-ціннісні, соціокультурні, технологічні, геополітичні) та поясніть, як вони впливають на стабільність і прогнозованість сучасного світоустрою.

Тема Постмодерні суспільно-політичні тенденції .(12г)

Завдання для самостійної роботи

Поясніть, чому аналіз домінуючих наративів є ефективним інструментом для прогнозування сучасних політичних процесів і поведінки виборців.

Тема Україна у цивілізаційному просторі XXI століття .(12г)

Завдання для самостійної роботи

Зробіть компаративний аналіз моделі Т. Сааті та інших дослідників на ваш вибір.

## 10 Форми поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль проводиться з метою перевірки рівня підготовки здобувачів вищої освіти за визначеною темою; забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, виступів здобувачів при обговоренні теоретичних питань, виконанні практичних завдань. Форма модульного контролю: модульна контрольна робота.

Формою підсумкового контролю є екзамен

## 11 Критерії оцінювання результатів навчання

| Поточний контроль | Модульна контрольна робота | Самостійна робота | Екзамен | Підсумкова оцінка |
|---|---|---|---|---|
| 26 балів | 24 бали | 10 балів | 40 балів | 100 балів |

**Критерії оцінювання семінарського заняття.**

Поточний контроль проводиться з метою перевірки рівня підготовки здобувачів вищої освіти за визначеною темою; забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів.

Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка». (URL: https://drive.google.com/file/d/15P4aY1b8fyCGV0-sSceqUDKQAn5o1Dwt/view). Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях рівний 12.

Відповіді студентів на практичних заняттях оцінюються за 12-бальною системою за наступними критеріями

| **Рівні навчальних досягнень** | **Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)** | **Критерії оцінювання** |
|---|---|---|

| | | |
|---|---|---|
| **Початковий (понятійний)** | 1 | Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так" чи „ні". Здобувач порушує принципи академічної доброчесності. |
| | 2 | Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так" чи „ні"; може самостійно знайти в підручнику відповідь. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності. |
| | 3 | Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності. |
| **Середній (репродуктивний)** | 4 | Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його, провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності. |
| | 5 | Здобувач вищої освіти знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності. |
| | 6 | Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності. |
| **Достатній (алгоритмічно дієвий)** | 7 | Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності. |
| | 8 | Знання здобувачем вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності. |

| | | |
|---|---|---|
| | 9 | Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності. |
| **Високий (творчо-професійний)** | 10 | Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності. |
| | 11 | Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності. |
| | 12 | Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності. |

Відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідають лекційні та семінарські заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

«Положення про організацію освітнього процесу в КПНУ імені Івана Огієнка» URL:https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view

**Критерії оцінювання модульної контрольної роботи**

Після вивчення освітнього компоненту здобувачі пишуть модульну контрольну роботу.

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються усі здобувачі. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати.

Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не виконали завдань, вважаються

такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна робота проводиться у формі письмової відповіді на 3 запропоновані запитання. Максимальна кількість балів за МКР – 24. Для зарахування модульної контрольної роботи мінімальна кількість набраних балів повинна становити не менше 14 балів (60% від усієї суми балів), у іншому випадку МКР потрібно виконати повторно.

**Оцінювання питань модульної контрольної роботи**

**8 балів:** Студент дав повну, точну та вичерпну відповідь. Пояснив причинно-наслідкові зв'язки, навів влучні приклади, зробив власний обґрунтований висновок і правильно використав фахову термінологію. Виклад думки логічний і послідовний.

**7 балів:** Відповідь правильна та повна, суть питання розкрита добре. Проте бракує прикладів або власного висновку, чи аргументація могла бути трохи детальнішою.

**6 балів:** Питання розкрите, але відповідь скоріше базова. Студент розуміє матеріал, але виклав його поверхнево - без глибокого аналізу та детального обґрунтування думок.

**5 балів:** Відповідь наведена в основному обсязі, але є помітні прогалини. Бракує конкретики, відповідь має описовий характер, є незначні помилки в термінах чи формулюваннях.

**4 бали:** Питання розкрите лише частково. Студент торкнувся лише основних моментів, виклад думок плутаний, є суттєві прогалини у змісті.

**3 бали:** Фрагментарна відповідь. Написано лише окремі тези, студент плутає поняття та припускається змістовних помилок.

**1–2 бали:** Написано лише кілька речень або розрізнених слів, які лише віддалено стосуються питання. Демонструється повне незнання теми, є грубі фактичні помилки.

**0 балів:** Відповіді немає взагалі, написано не за темою або роботу списано.

**Критерії оцінювання самостійної роботи (завдання репродуктивного, частково-пошукового, творчого характеру)**

*Завдання оцінюється в 10-8 балів*, якщо: автором чітко поставлена проблема і представлена власна точка зору стосовно її вирішення; проблема розкрита на високому теоретичному рівні, простежені системні зв'язки предмету дослідження, подані обґрунтування заявлених характеристик з коректним використанням соціологічних та політологічних термінів, що мають відношення до теми завдання; надана аргументація власної думки з опорою на соціально-політичнийаспект в контексті проблематики завдання;відповідьрозгорнуто розкриває заявлену тему.

*Завдання оцінюється в 6-8 балів*, якщо: представлена власна точка зору(позиція, ставлення) стосовно вирішення проблеми; тема розкрита з конкретним використанням соціологічних та політологічних та спеціальних понять у контексті відповіді(теоретичні зв'язки та обґрунтування явно не простежуються); надана аргументація власної думки з опорою на факти розвитку соціально-політичних уявлень з проблематики завдання; відсутня відповідь на одне із запитань або запитання не розкрите в повній мірі, зокрема не проаналізовані деякі суттєві характеристики предмету розгляду.

*Завдання оцінюється в 4-6 балів*, якщо: представлена власна точка зору(позиція, ставлення) при розкритті проблеми; проблема розкрита при формальному використанні соціологічних та політологічних та спеціальних термінів; дана аргументація своєї думки з опорою на факти розвитку соціально-політичних уявлень без теоретичного обґрунтування;відсутня відповідь два питання або заявлена тема розкрита не до кінця, а саме: опущена значна частина суттєвих характеристик явища, тобто розкриті лише деякі суттєві характеристики предмету дослідження.

*Завдання оцінюється в 2-4 бали*, якщо: представлена власна точка зору(позиція, ставлення) при розкритті проблеми; проблема розкрита на буденному(а не теоретичному) рівні; аргументація власної думки слабко пов'язана з розкриттям проблеми; опущений аналіз суттєвих характеристик явища, тобто розкриті лише несуттєві характеристики предмету дослідження.

*Завдання оцінюється в 0 балів*, якщо:відповідь має реферативний характер без соціологічного та політологічного аналізу;вонає плагіатом, тобто коли автор скористається нечесним шляхом представлення чужих думок власними.

**Академічна доброчесність**. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади

можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.URL: https://integrity.kpnu.edu.ua/

Використання здобувачами вищої освіти в освітньому процесі інструментів ШІ чітко визначено "Положенням про використання штучного інтелекту в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка", введено в дію наказом в.о. ректора від 02 вересня 2026 р., № 144-ОД. URL:https://drive.google.com/file/d/1eDvHgbvZUYojWNwNwkIED66qGDPPpHrB/view

**Неформальна освіта**. Визнання КПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Положенням про результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти». URL: https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

В неформальній освіті:

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);
- підготовка конкурсної наукової роботи;
- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;
- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді;

В інформальній освіті:

- наявність наукової публікації.

**Екзамен (40 балів)**

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях; не виконав або виконав МКР, завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Здобувачі вищої освіти, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю допускаються до екзамену.

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком навчального процесу.

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами підсумкового контролю у формі екзамену, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком ліквідації академічної заборгованості.

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» ( URL : (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view )..

Екзамен проводиться у формі письмового опитування за питаннями екзаменаційного білета. Білет іспиту складається з трьох питань.

Питання екзаменаційного білета оцінюються відповідно до таких критеріїв:

| | |
|---|---|
| високий рівень 40 - 36 б. | Здобувач виявляє глибокі фундаментальні знання теорії, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності. |
| достатній рівень 35 – 30 б. | Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для високого рівня, але він допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу. Здобувач уміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності. |
| середній рівень 29 – 24 б. | Якщо здобувач виявляє знання і розуміння основних положень дисципліни, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; викладає матеріал непослідовно Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності. |
| початковий рівень менше як 23 б. | Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Здобувач неспроможний виконати стандартні завдання навіть. Під час підготовки до відповіді (або в процесі відповіді) наявні ознаки академічної недоброчесності. |

**Рейтингова оцінка з кредитного модуля**

***Рейтингова оцінка з кредитного модуля*** – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння здобувачем вищої освіти певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.

**Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти**

| **навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни** | **Оцінка за шкалою ECTS** | **Національна шкала оцінювання** |
|---|---|---|
| 90-100 | A | зараховано |
| 82-89 | B | |
| 75-81 | C | |
| 67-74 | D | |
| 60-66 | E | |
| 35-59 | FX | Не зараховано (з можливістю повторного складання) |
| 1-34 | F | Не зараховано (з обов'язковим повторним курсом) |

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету та з дозволу ректора університету.

**11. Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту «Політичний аналіз і прогноз»:**

- кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;

- критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;

- здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не перескладав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях, не виконав або виконав модульну контрольну роботу, завдання самостійної та індивідуальної робіт з оцінкою, що становить менше 60 % від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт;

- здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компоненту за результатами поточного контролю, не допускається до екзамену. Рішення про недопущення за поданням викладача приймає декан факультету, його оприлюднюють до початку екзамену. У відомості обліку успішності роблять запис «не допущено»;

- здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю;

- здобувач вищої освіти підготувався до екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60 % від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Рейтингову оцінку такого здобувача вищої освіти з освітнього компонента визначають як суму рейтингової оцінки за результатами поточної успішності та рейтингової оцінки за результатами екзамену;

- якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додаються, виставляють підсумкову оцінку з освітнього компоненту FX за шкалою ЄКТС та «незадовільно» за національною шкалою;

- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю у формі екзамену отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;

- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету;

- відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідовує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності;

- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють;

- якщо здобувач вищої освіти, допущений до семестрового контролю не з’явився на семестровий екзамен, у відомості обліку успішності викладач записує «не з’явився». Про незалежні від здобувача вищої освіти причини (у тому числі непрацездатність у зв’язку із хворобою), які підтверджують неможливість його присутності на екзамені, він має негайно повідомити декана факультету.

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам’янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» URL : (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

## 12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання технічних засобів для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор). Передбачається застосування об’єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE. Можливе використання застосунків для проведення відеоконференцій.

## 13.Рекомендована література

**Основна:**

1. Вонсович С.Г. Політичний аналіз і прогноз: навчально-методичний посібник [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 228 с.
2. Гібридні Загрози України і суспільна безпека. Досвід ЄС и східного партнерства. Аналітичний документ. Центр глобалістики «Стратегія XXI». Київ, 2018. 106 с.
3. Горбатенко В.П. Аналітично-прогностичні знання та їх роль у суспільно-політичному розвитку. Суспільно-політичні процеси. Київ : 2017. Вип. 23(6-7). 308 с.
4. Зміна цивілізаційної парадигми розвитку України: теоретико-методологічний аналіз: монографія / М.І. Михальченко, З.Ф. Самчук, Ю.Ж. Шайгородський, М.Є. Горєлов, та ін. Київ : ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2019. 552 с.
5. Сухорольський П.М., Сухорольська І.Ю. Основні етапи розвитку футурології та її завдання в умовах сучасного світу. Грані. 2018. Т. 21, № 3. С. 116-123.
6. Empirical Political Analysis: textbook [Rich, R.C., Brians, C.L., Manheim, J.B. and Willnat, L.]: International Edition. N. Y.: Routledge, 2018. 408 p.

**Допоміжна:**

1. Буник М. Аналіз публічної політики: навч. посіб. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2021. 124 с.
2. Вдовичин І. Теоретико-методологічні підходи до дослідження політологічного змісту теорії постмодерну. Вісник Львівського університету. Філософсько-політологічні студії. 2018. Випуск 14: Матеріали четвертих міжвузівських методологічних читань «Політологія як наука про принципи, форми та способи здійснення людської свободи». С. 217–220.
3. Дерев'янко С. М., Матвієнків С. М. Політичне прогнозування: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Вид-во ПНУ ім. В. Стефаника, 2022. 146 с.
4. Замкова Н. Проекти реалізації «міжмовних відносин» та мовної політики в межах утопічних проектів сучасної України. Час вибору: виклики інформаційної епохи: колективна монографія / за заг. ред. О.А. Яковлева. Одеса: Гельветика, 2016. С. 54–66.
5. Глобальна та національна безпека: підручник / за заг. ред. Г.П. Ситника, Ю.В. Ковбасюка. Київ: НАДУ, 2016. 784 с.
6. Магда Є. В. Гібридна війна: вижити і перемогти. Харків: Віват, 2015. 304 с.
7. Петренко І. Аналітичні центри як суб'єкти формування публічної політики: монографія. Київ: Видавець Вадим Карпенко, 2018. 300 с.
8. Світова гібридна війна: український фронт: монографія / за заг. ред. В.П. Горбуліна. Київ: НІСД, 2017. 496 с.

**Інтернет-ресурси:**

| | |
|---|---|
| Школа політичної аналітики НаУКМА | https://spa.ukma.edu.ua/ |
| RealClearPolitics | https://www.realclearpolitics.com/ |
| Політик. Інформаційний портал України | http://www.politik.org.ua/ |
| RAND Corporation | https://www.rand.org/ |
| Political Wire | https://politicalwire.com/ |
| Prometheus | https://prometheus.org.ua/ |